
O soboški urbanistični in arhitekturni podobi

Author(s): Okrogla miza

Source: *Urbani Izziv*, No. 16/17, PRENOVA (oktober 1991 / October 1991), p. 125

Published by: Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Stable URL: <https://www.jstor.org/stable/44180594>

Accessed: 24-10-2018 13:26 UTC

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at <https://about.jstor.org/terms>

This article is licensed under a Attribution 4.0 International (CC BY 4.0). To view a copy of this license, visit <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>.

Urbanistični inštitut Republike Slovenije is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Urbani Izziv*

3. Zaključek

Z uvedbo predfaze dela v prenovi vasi, se je okrepila povezava med nosilci planiranja na eni strani in prebivalci na drugi strani.

Moderator lahko sproži reševanje problematike tako na prostorskem, gospodarskem in socialnem področju kakor tudi na področju izobraževanja, kulture in izrabe prostega časa.

4. Ali je nemški koncept prenove vasi sprejemljiv za slovenski prostor

Kljub temu da v zadnjem času tudi v Sloveniji govorimo o pomenu prenove vasi in da je bilo narejenih že nekaj konkretnih poizkusov, menim, da je nemški koncept v metodološkem smislu samo delno prenosljiv v naš prostor, in sicer iz naslednjih razlogov:

- V Zvezni republiki Nemčiji se lotevajo prenove predvsem v tistih naseljih, kjer si prebivalci sami želijo določenih sprememb. To pomeni, da mora biti naselje dovolj veliko (v povprečju se ta velikost giblje od 2000 - 3000 prebivalcev) ter da je socialna in starostna sestava prebivalcev sorazmerno ugodna.
- Nemčija zaenkrat nima izdelanega koncepta prenove za naselja z neugodno strukturo. Šele v zadnjem letu deluje v zvezni vladi poseben oddelek, kjer pripravljajo program in metodologijo prenove tudi nevitajskih območij.

Glede na razmere v slovenskem poselitvenem prostoru bi bilo potrebno zastaviti in razviti lasten koncept prenove vasi. Mogoče bi bilo veliko bolj smiselno govoriti o obnovi območij. Prenova vasi, ki šteje komaj 100 prebivalcev ne bo prinesla zelenih rezultatov v smislu celovite prenove. Možna je sicer prenova z urejevalskega vidika, ki je v glavnem odvisna od razpoložljivih finančnih sredstev. Tudi prenovi v Nemčiji moramo pravilno razumeti. Občina zagotovi denar (kadar govorimo o prenovi z urejevalskega vidika) samo za zunanjo podobo vasi, medtem ko morajo za izboljšavo notranjih prostorov ljudje skrbeti sami, česar pa največkrat finančno ne zmorejo.

Angelca Rus, dipl. geogr.

Okrogla miza

O soboški urbanistični in arhitekturni podobi

Izvršni svet Skupščine občine Murska Sobota je na pobudo Umetnostnozgodovinskega društva in Društva konservatorjev organiziral okroglo mizo o urbanistični in arhitekturni podobi mesta, ki je med vsemi slovenskimi mesti po vojni za Novo Gorico in Velenjem doživelo najmarkantnejšo rast, vendar pa tudi preobrazbo, ki je uničila veliko specifične tega panonskega selišča.

Za uvodno besedo predsednika Izvršnega sveta Ivaña Obala in neposredne pobudnice, domačinke, konzervatorke Sonje Hojer, sicer ravnateljice obalnega Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine, je bilo več zanimivih predstavitev problematike, ki jo odpira aktualna tema. Janez Balažic je govoril o potezah urbano-geografskega razvoja Sobote skozi čas, in to z odličnim zgodovinskim pregledom in opozorilom na neustrezno obravnavanje stavbne in naselbinske dediščine. Franc Obal je predstavil delež arhitekta Laszla Takátsa (Takača) (1880-1916) pri izgradnji mesta Murske Sobote. Melka Hari je podala shematičen oris razvoja Murske Sobote s poudarkom na delu arhitekta Franca Novaka-Ferija (1907-1959), dunajskega študenta in učenca Le Corbusierja, ki je prinesel v mesto svojevrsten funkcionalizem visoke oblikovne kvalitete, predvsem pa vizionarsko začrtal preobrazbo Murske Sobote iz provincialnega trga v mesto, ki je pomembno regionalno središče severovzhodne Slovenije (Murska Sobota je dobila status mesta šele 1952. leta!)

Križe in težave spomeniškega varstva v Murski Soboti je orisal prof. Janez Mikuz, ravnatelj Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Maribor, urbanistični plan in regionalne načrte pa je predstavil

direktor Zavoda za ekonomiko in urbanizem Murska Sobota arh. Janez Őri.

Med razpravo sta nastopila tudi podpisani in arh. Marjan Bežan (domačin), ki sta govorila o potrebi večje pozornosti do makrooblikovalskih zasnov in subtilnejšega navezovanja na obstoječe kvalitete mestne podobe, ki niso majhne: grajski park z močno osjo, ki jo zaključujeta barokizirani renesančni grad in evangelišanska cerkev, osrednji trg, ki ga je v izhodišču oblikovalsko določil arh. Novak, spomenik Rdečearmejecem in slovenskim partizanom, odlično delo sovjetskega arhitekta na naših tleh, ulice z drevoredi itd.

Okroglo mizo je večje vodil prof. dr. Stane Bernik iz Ljubljane, tehtne misli pa so prispevali prof. dr. Nace Šumi in drugi udeleženci, ki so se zavzemali za nadaljevanje prakse podobnih srečanj. Okroglo mizo je spremljala priložnostna razstava.

Po ogledu mesta in skupnem kosilu, ki je bilo tudi priložnost za nadaljevanje kolegialnih diskusij, so si nekateri udeleženci ogledali odlično restavrirano znamenito romansko Rotundo v Selu.

Vladimir Mušič

Komunikacije št. 16

Čemu še urbanizem

V Beogradu je bil od 30. maja do 1. junija letos tradicionalni simpozij, ki ga je vsa leta organiziral CEP - Centar za planiranje urbanog razvoja, pri tem pa je na nekonvencionalen način uspeval obravnavati različne aktualne teme s področja urbanizma in pritegovati znaten, zlasti mlajši avditorij. Telega simpozija so se sodelavci Urbanističnega inštituta RS udeleževali sorazmerno redno in aktivno ...

Letošnja tema je imela podnaslov Prispevki za rekonstrukcijo teorije o mestu (dialektika moderne in postmoderne). Podpisani je govoril na

